

Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2023
(OR. en)

9925/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0042(COD)

CLIMA 256
ENV 583
TRANS 210
MI 461
CODEC 975

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	6539/23 + ADD 1 - COM(2023) 88 final + Annex
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242 όσον αφορά την ενίσχυση των προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO ₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και την ενσωμάτωση των υποχρεώσεων δήλωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/956 – Συζήτηση προσανατολισμού

Ενόψει του Συμβουλίου (Περιβάλλον) της 20ής Ιουνίου 2023, στο παράρτημα περιλαμβάνεται ενημερωτικό έγγραφο της Προεδρίας με ερωτήσεις προς τους υπουργούς σχετικά με την πρόταση.

Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να λάβει υπό σημείωση το ενημερωτικό σημείωμα και τα ερωτήματα και να τα διαβιβάσει στο Συμβούλιο.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1242 όσον αφορά την ενίσχυση των προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων και την ενσωμάτωση των υποχρεώσεων δήλωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/956

Συζήτηση προσανατολισμού

- Ενημερωτικό έγγραφο της Προεδρίας με ερωτήματα προς τους υπουργούς -

Με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα η ΕΕ δεσμεύθηκε για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050, με τον ενδιάμεσο στόχο της μείωσης των καθαρών εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2023, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού με ενισχυμένα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων, με σκοπό να συμβάλει στους κλιματικούς στόχους της Ένωσης και στη δέσμευση για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Ο κανονισμός σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων έχει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂ και την επίσπευση της καθιέρωσης οχημάτων μηδενικών εκπομπών και της αύξησης του μεριδίου αυτών στον ευρωπαϊκό στόλο βαρέων επαγγελματικών οχημάτων, μεριμνώντας για τη διασφάλιση και την ενίσχυση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας του τομέα. Οι μεταφορείς αναμένεται να ωφεληθούν από τα ενεργειακά αποδοτικότερα οχήματα μέσω της μείωσης του συνολικού κόστους ιδιοκτησίας των εν λόγω οχημάτων· εντέλει θα ωφεληθούν και οι καταναλωτές. Εν προκειμένω, θα μειωθεί περαιτέρω και η ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ.

Ο τομέας των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων ευθύνεται για περισσότερο από το ένα τέταρτο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις οδικές μεταφορές στην ΕΕ και για περισσότερο από το 6 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ. Τα ενισχυμένα πρότυπα για τις εκπομπές CO₂ θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να συμβάλουν στους δεσμευτικούς στόχους μείωσης των εκπομπών στο πλαίσιο της πρόσφατα εκδοθείσας αναθεώρησης του κανονισμού για τον επιμερισμό των προσπαθειών.

Επιπλέον, οι μεταφορές αντιπροσωπεύουν πάνω από τα δύο τρίτα του συνόλου των εκπομπών NO_x και σημαντικό μερίδιο επί του συνόλου των εκπομπών άλλων ατμοσφαιρικών ρύπων. Η καθιέρωση αυστηρότερων προτύπων για το CO₂ και μεγαλύτερου μεριδίου οχημάτων μηδενικών εκπομπών στον στόλο βαρέων επαγγελματικών οχημάτων της ΕΕ θα είναι σημαντική για την εξασφάλιση καθαρότερου αέρα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση των προτύπων ποιότητας του αέρα, όπως προτείνεται στην οδηγία για την ποιότητα του αέρα. Η πρόταση είναι επίσης συναφής με τον κανονισμό Euro 7 που τελεί επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση.

Πρόοδος των εργασιών στο Συμβούλιο

Η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα συζητήθηκε στη διάρκεια πέντε συνεδριάσεων της Ομάδας «Περιβάλλον» υπό τη σουηδική Προεδρία, κατά τις οποίες ολοκληρώθηκε η πρώτη πλήρης ανάγνωση της πρότασης. Συνεπώς, η εξέταση της πρότασης σε αρκετά κράτη μέλη είναι εν εξελίξει. Ωστόσο, με βάση τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις, ενώ τα κράτη μέλη υποστήριζαν αρχικά τον ευρύτερο στόχο της πρότασης, οι απόψεις αποκλίνουν, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο φιλοδοξίας.

Θέματα προς συζήτηση

Προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση για την περαιτέρω εξέταση της πρότασης, η Προεδρία προτείνει να εξεταστούν από τους υπουργούς τα ακόλουθα ζητήματα.

Πεδίο εφαρμογής των στόχων όσον αφορά τις εκπομπές

Η Επιτροπή προτείνει να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής των στόχων όσον αφορά τις εκπομπές στον ισχύοντα κανονισμό, ώστε να συμπεριληφθούν τα ρυμουλκούμενα, τα αστικά λεωφορεία, τα πούλμαν και άλλα φορτηγά. Οχήματα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται ή προσαρμόζονται για χρήση από την πολιτική προστασία, την πυροσβεστική υπηρεσία και τις δυνάμεις που είναι υπεύθυνες για την τήρηση της δημόσιας τάξης δεν υπόκεινται στους στόχους για τις εκπομπές CO₂. Το ίδιο ισχύει και για τα μικρά φορτηγά (3,5 – 5 τόνοι), τα οχήματα ειδικού σκοπού, τα οχήματα παντός εδάφους ειδικού σκοπού και τα επαγγελματικά οχήματα. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να εξαιρέσουν περιορισμένο ποσοστό αστικών λεωφορείων λόγω συγκεκριμένης εδαφικής μορφολογίας ή υπό συγκεκριμένες μετεωρολογικές συνθήκες. Το μερίδιο των δυνητικά εξαιρούμενων οχημάτων από τον συνολικό στόλο βαρέων επαγγελματικών οχημάτων εκτιμάται σε 14,9 %, αλλά ευθύνεται μόνο για 4,2 % των συνολικών εκπομπών CO₂ του τομέα. Εισάγεται επίσης εξαίρεση για τους κατασκευαστές που παράγουν λιγότερα από 100 οχήματα.

Στόχοι μείωσης των εκπομπών

Τα επίπεδα-στόχοι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο νομοθέτημα της ΕΕ για το κλίμα και της επιδίωξης για συνολική μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές κατά 90 % έως το 2050 σε σχέση με το 1990. Προτείνεται να διατηρηθούν τα επίπεδα-στόχοι για το 2025 (15 %) για τα οχήματα που εμπίπτουν στο τρέχον πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Από το 2030, η Επιτροπή προτείνει την ενίσχυση των στόχων μείωσης των εκπομπών CO₂ για τα νέα βαρέα επαγγελματικά οχήματα σε τρία στάδια έως το 2040:

- ο συνολικός στόχος για το 2030 αυξάνεται σε 45 %, επεκτεινόμενος και στα οχήματα που προτείνεται να προστεθούν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού,
- από το 2035, ο προτεινόμενος στόχος είναι 65 % και
- από το 2040 90 %.

Το μερίδιο των νέων αστικών λεωφορείων μηδενικών εκπομπών θα ανέρχεται στο 100 % έως το 2030.

Ερωτήματα προς τους υπουργούς

Η Προεδρία καλεί τους υπουργούς να εξετάσουν τα ακόλουθα δύο ερωτήματα:

Θεωρείτε ότι τα προτεινόμενα επίπεδα-στόχοι είναι κατάλληλα υπό το πρίσμα των κλιματικών στόχων της Ένωσης και του στόχου επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050, με παράλληλη διατήρηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ;

Θεωρείτε ότι το προτεινόμενο πεδίο εφαρμογής και οι προτεινόμενες δυνατότητες ευελιξίας είναι οι ενδεδειγμένες;